Praktijkassistentie: perceptie van de Vlaamse huisarts

Haio: VANDENBERGHE Stien , KUL
Promotor: SCHOENMAKERS Birgitte , KUL
Praktijkopleider: DE CONINCK Frederic , DE CONINCK Marc-Jean

Context: Met een dreigend huisartsentekort dringt er zich een verandering in de organisatie van de huidige huisartsenpraktijken op. Praktijkassistentie is hier een voor de hand liggende oplossing

Onderzoeksvraag: 1. Wat zijn de struikelblokken in praktijkassistentie en waar ligt de winst? 2. Welke taken mogen en kunnen volgens Vlaamse huisartsen gedelegeerd worden? 3. Speelt het soort praktijk een rol in de visie op praktijkassistentie?

Methode: In het eerste deel van dit ManaMa-proefwerk werd de literatuur onderzocht met als doel een beeld te krijgen van de taken en de organisatie van een praktijkassistent(e) in het buitenland en in Vlaanderen. Ook de literatuur in verband met de perceptie van Vlaamse huisartsen op de barri?res en meerwaarden in het aannemen van een PA werd nagekeken. Als tweede deel werd een enqu?te opgesteld om de visie van Vlaamse huisartsen op praktijkassistentie na te gaan.

Resultaten: Bij het onderzoeken van de buitenlandse literatuur valt meteen op dat Nederland, het Verenigd koninkrijk en de Scandinavische landen veel verder staan wat praktijkassistentie betreft. In deze landen worden de taken van de huisarts meer gedelegeerd en zijn er verschillende praktijkondersteuners zoals praktijkassistenten, nurse practitioners, physician assistants en medical care practitioners. In België is dit minder georganiseerd. In veel praktijken is er al een secretaresse om het telefoonverkeer op te vangen en om te ondersteunen bij de administratie. In uitzonderlijke gevallen is er een verpleegster in dienst die ook eenvoudige medisch-technische taken uitvoert. Na het rondsturen van de enqu?te naar verschillende wachtkringen hebben 56 artsen gereageerd. Hieruit blijkt dat de loonkost de grootste drempel is om een PA aan te nemen. Het dalen van de werkdruk en stijgen van de zorgkwaliteit zijn de grootste meerwaarden. Wat het takenpakket betreft zien Belgische artsen de praktijkassistent vooral administratieve taken uitvoeren en in mindere mate medisch-technische handelingen.

Conclusie: We kunnen besluiten dat praktijkassistentie in België nog geen evidentie is. De belangrijkste reden dat artsen voorlopig geen PA aannemen is de loonkost. Vanuit de overheid worden er meer en meer subsidies voorzien maar in het huidige economisch klimaat lijkt ons de kans klein dat hier op korte termijn grote veranderingen gaan komen. De belangrijkste voordelen van praktijkassistentie zijn een daling van de werkdruk en een verbetering van de kwaliteit van zorg. Veel artsen en vooral groepspraktijken hebben al een vorm van praktijkondersteuning maar deze beperkt zich voorlopig vooral tot onthaal en administratieve taken. De loonkost wordt als een grotere drempel ervaren door solo-artsen en artsen in een duopraktijk dan door hun collega?s in groepspraktijken. Hoe groter het aantal artsen in de praktijk, hoe meer de vermindering van de werkbelasting en de zorgkwaliteit als een meerwaarde van een PA ervaren wordt. Solo-artsen zijn er minder van overtuigd dan artsen in duo- en groepspraktijken dat een PA zorgt voor meer tijd voor de patiënt. Administratie en onthaal worden door artsen in een duo- en groepspraktijk meer als een taak van de PA beschouwd dan door hun collega?s solo-artsen. Er zou een duidelijkere taakomschrijving moeten zijn van praktijkassistentie en daarbij horende een specifieke opleiding. Dit zou het voor artsen eenvoudiger maken competent personeel te vinden.